

E-kirjat Helsingin yliopiston kirjastossa

FinELibin aineistopäivä 9.3.2011

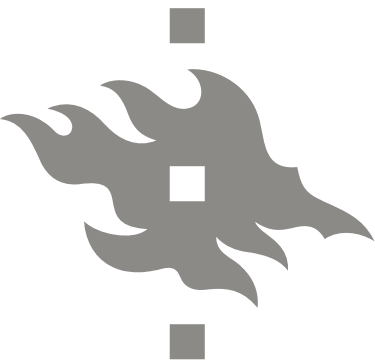
Marja Hirn ja Seija Karvanen

Helsingin yliopiston kirjaston kokoelmapolittisen ohjelman linjauksia : e-aineistot

1/2

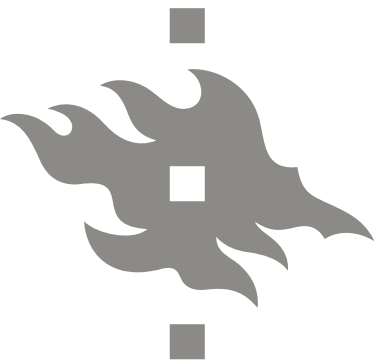
- Lehdet:
Jos saatavilla molemmat muodot, tilataan ensisijassa elektroninen versio.
Keskeisimmät tieteenalojen ydinlehdet voidaan tilata sekä painettuna että elektronisena.
- Hakuteokset, käsi- ja sanakirjat
Hankitaan ensisijassa elektronisessa muodossa.
- Kurssikirjallisuus
Kurssikirjat hankitaan ensisijassa painettuina. Painetun rinnalle hankitaan elektroninen versio, mikäli saatavissa.
- Monografiat
Pääosa monografioista hankitaan painettuina. Paljon käytetyistä kirjoista voidaan hankkia myös e-versio.

Helsingin yliopiston kirjaston kokoelmapoliittisen ohjelman linjauksia: e-aineistot

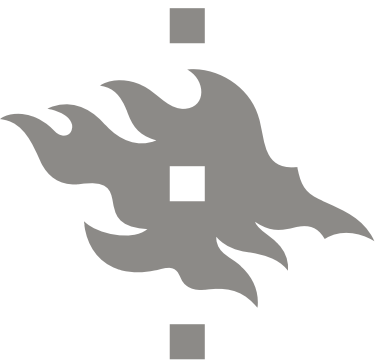
2/2

-
- Avoimesti saatavana olevat kirjat:
Seurataan yliopiston alojen OA-kirjallisuutta ja massadigitoitien kehitystä
 - E-kirjalukulaitteiden ja muiden uusien päätelaitteiden tarjontaa ja soveltumista kirjaston hankkiman aineiston käyttöön seurataan
 - E-kirjapolitiikka tarvitaan

Helsingin yliopiston kirjaston kokoelmapoliittisen ohjelman linjauksia: e-aineistojen kuvailu

- Viite- ja kokotekstitietokannat, hakuteos- ja e-kirjapaketit
Luetteloidaan ja sisällönkuvaillaan Nelliin, kuvailutiedoissa voi olla hakuvihjeitä ja tietoa hakujen rajoituksia, linkit käyttöehtoihin ja mahdollisesti käyttöoppaisiin.
- E-lehdet
Kaikki ostetut ja valikoidut open access –lehdet sisältyvät SFX-linkityspalveluun, jolloin niihin pääsy Nelliin kautta.
- E-monografiat
Luetteloidaan Helkaan. Osa sisällönkuvaillaan.
- Valikoidut open access -julkaisut
Voidaan luetteloida ja sisällönkuvailla Helkaan resurssien puitteissa.

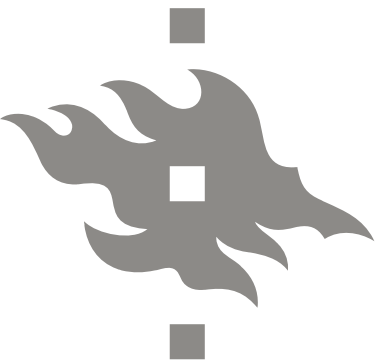
Maksulliset e-kirjahankinnat

	Yksittäiset	Paketit - paketti kiinteä tai muuttuva
Kerta- ostot	<i>"E-kirja-alustat"</i> Dawsonera, ELLIBS <i>Muut</i> PastMasters	<i>Kustantajan aihepaketit</i> OUP Linguistics, Classical Studies, ECCO, EEBO
Vuosi- tilaukset	<i>Useiden kustantajien kirjoja, itse tehty kooste</i> Books@OVID, CABI <i>Yhden kustantajan kirjoja</i> WSOYpro-oikeus- tieteen kurssikirjat, Elsevier Textbooks	<i>Yhden kustantajan kirjoja</i> OECD Books, SRMO <i>Useiden kustantajien kirjoja</i> Knovel, ACLS Humanities E- books <i>Useiden kustantajien kirjoja, artikkeleita, viitteitä</i> HeinOnline

Rajoittamaton
käyttö, käyttäjä-
määrä

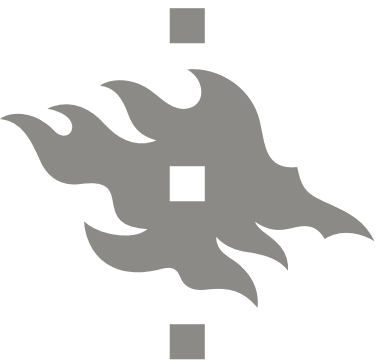
Rajattu käyttö,
käyttäjämäärä

1 käyttäjä, 1 kirja

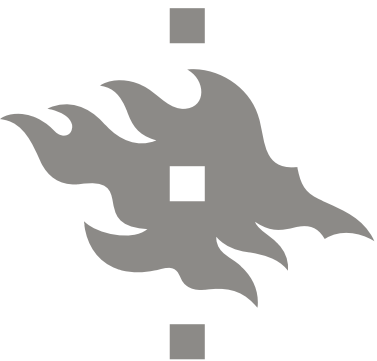
E-kirjakokoelman hallinta

- Miten kasvavia e-kokoelmia hallitaan? ERMS
- Montako ja millaisia e-kirja-alustoja tarvitaan Dawsoneran ja Ellibsin lisäksi - kilpailuttaminen? Ebsco NetLibrary, ProQuest ebrary, ...
- Miten e-kirjat integroidaan osaksi kokoelmatyön perustoimintoja?
 - *valinta – hankinta – luettelointi – sisällönkuvailu – käyttöön saattaminen – ylläpito ja seuranta – tiedotus – koulutus – arviointi*
- Millaista uudenlaista yhteistyötä e-kirja-asioissa tarvitaan kirjaston verkkopalvelujen, IL-kouluttajien, kirjaston viestinnän kanssa?

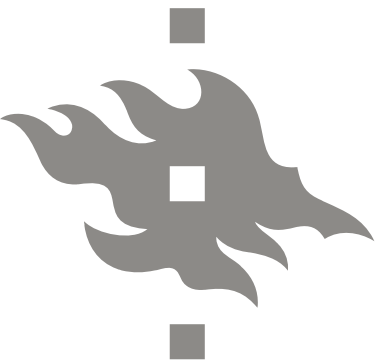
HY:n kirjaston Opiskelijakirjasto

- Hankitaan keskim. 11 000 – 13 000 nidosta / v.
- Lainat 2009: 276 000; lainat + uusinnat 1 214 326
- Keskustakampuksen tiedekuntien perustutkinto-opiskelijat (n. 17 800); HY:n avoimen yliopiston opiskelijat (2009: n. 17 200)

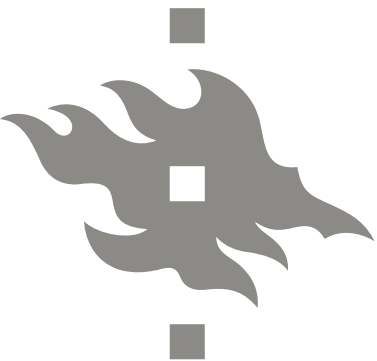
Keskustakampuksen e-kurssiaineistot

- 1990-luvun lopulla tutkintovaatimuksissa olevien artikkelien käyttöluvat + digitointi. Myös muutama lm-kurssikirja.
→ www.helsinki.fi/helda
- 2002 Eweline (nyk. Ellibs) pilottiprojekti
- Dawsonera (2009)
- WSOY:n Juridiikkaonline & WSOYpro

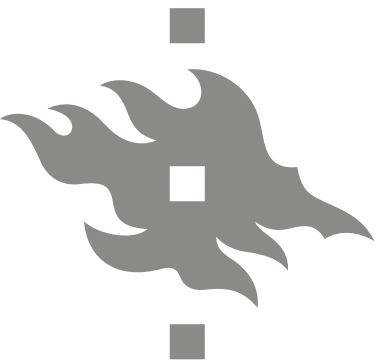
E-kurssikirjat ja niiden käyttö

	K-kirjoja	Kirjoja yht.	Latauksia 2009	Latauksia 2010
Ellibs	250	470	1 696	3 106
Dawsonera	283	621	2 122	8 033
WSOYpro & Juridiikka- online	53	54	?	?

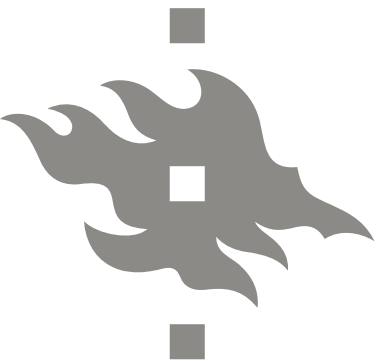
Lähtökohtia e-kurssikirjahankinnalle

- valitaan nimekkeittäin
- luetteloidaan Helkaan / paketteina Nellissä
- paperikappaleita hankitaan vähemmän
- pääsy: HY:n henkilökunta, opiskelijat, avoimen yliopiston opiskelijat (Ellibs: Helka-kortti)

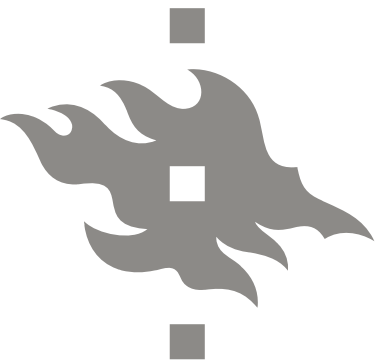
Mahdollisuuksia

- K-kirjoilla usein paljon yhtäaikaista käyttäjiä; aineiston saatavuus paranee
- Paperikirjojen käsittely kirjastossa vähenee; työnsäästö
- Kurssikirjat saatavissa verkon kautta; etäopiskelu

Haasteita

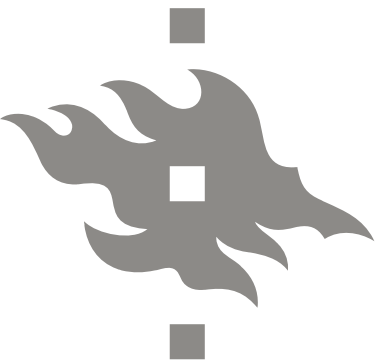
- e-kurssikirjojen tarjonta toistaiseksi pientä; satunnaiset nimekkeet; kotimaisen aineiston puute
- käyttöjärjestelmien erot (miten asiakas saa käyttöön; tulostus; tekniset ongelmat; lataaminen lukulaitteille?)

Asiakaspalaute

Kirjastojen kansallinen käyttäjäkysely v. 2007, 2008, 2010:

- E-kirjat parantavat kurssikirjojen saatavuutta
- Osa vastaajista toivoo enemmän nimenomaan paperikirjoja
 - < ruudulta lukeminen hankalaa
- Suhtautuminen e-kurssikirjoihin muuttumassa entistä positiivisemmaksi

E-kirja kurssikirjana: asiakasnäkökulma

"Mielestäni uusien teoksien hankinnan voisi keskittää nimenomaan elektroniseen aineistoon. Nyt elektronisia kirjoja on jonkin verran, mikä on hyvä asia, mutta kirjaston pitäisi ottaa asiakseen oikean ja kattavan elektronisen aineiston hankkimisen. Monille, kuten minulle, on aivan yksi ja sama asia, lukeeko kirjan ruudulta vai paperilta."

(Kirjastojen kansallinen käyttäjäkysely 2010)